

SPORTPRESENTATRICE DIONE DE GRAAFF: 'Na de Tour val ik in een enorm gat'

Al jarenlang is ze het vertrouwde gezicht van *NOS Studio Sport* en sinds afgelopen zomer is ze tevens een van de presentatoren van *De Avondetappe*. De Tour de France is haar lust en haar leven; een passie waarover ze uren kan vertellen. Een portret van de stoere kopvrouw der Nederlandse sportzenders.

INTERVIEW: ANDY ARNTS & HELEEN BASTIAANSE • TEKST: ANDY ARNTS • BEELD: STEFAN HEIJENDAEL E.A.

'HIER MOET ZE ERGENS RONDLOPEN,' ZEGT HAAR COLLEGA van de afdeling marketing en communicatie, terwijl we een spiedende blik over de reusachtige redactievloer van de NOS werpen. Zijn woorden zijn nauwelijks verklonken of er weerklinkt een reactie: 'Zeg, jullie zien me toch niet over het hoofd, hè? Zo klein ben ik nou ook weer niet!'

Ze staat op nog geen tien meter van ons vandaan en komt meteen breed lachend op ons af. 'Hoi, Dione, leuk dat jullie er zijn. We kunnen daar, in die kamer gaan zitten. Koffie?'

En weg is ze. Zo lief en onbevagen als ze op tv overkomt, zo pittig is ze in *real life*. Maar dat kan ook de ontlading zijn, want ze komt net uit de live-uitzending van het lunchjournaal gelopen en zit nog vol adrenaline.

'Zo, even m'n haar los doen hoor, ik heb haarpijn,' zegt ze, terwijl ze de bekertjes neerzet en met een zucht op de bank plaatsneemt. Even rust, even tijd om eindelijk weer eens een interview te doen over haar werk en haar passie. 'Dat vind ik een stuk beter dan: en kinderen? En trouwen? Hou toch op, daar wil ik het helemaal niet over hebben.'

Nieuwsgierige aard

Deze zomer presenteert Dione de Graaff, samen met Herman van der Zandt, voor de tweede maal *De Avondetappe*, een talkshow die tijdens de Tour de France dagelijks op de late avond wordt

uitgezonden. Nadat Mart Smeets, de grondlegger van het programma, ermee was gestopt, kwam de NOS bij het duo uit. De keuze voor Dione was niet verwonderlijk. Al sinds 1995 was ze een van de vaste presentatoren van *Studio Sport* en radioprogramma *NOS Langs de Lijn*. Dat ze daarnaast een aardig mondje Frans spreekt, was natuurlijk mooi meegenomen.

'Op de middelbare school was ik al goed in Frans. Ik vond het een mooie taal en wilde aanvankelijk tolk of vertaler worden, maar daar kwam ik al snel van terug. Ik wilde naar de universiteit en koos daar voor een culturele studie, in combinatie met journalistiek en een propedeusejaar Frans. Dat bleek best een zware studie te zijn, maar ik dacht: als ik maar een 6 of een 6,5 haal en daarnaast een rijk studentenleven kan hebben, vind ik het prima. Zo had ik het op de middelbare school ook gedaan. Pas op het moment dat het écht precair werd, ging ik hard werken en haalde ik uiteindelijk toch hoge cijfers.'

Ze lacht ondeugend.

'Nee, die propedeuse Frans heb ik nooit gehaald. Ik begon altijd veel te laat, ik had voor het eerst echte verkering met een jongen die niet om de hoek woonde en ik zat in een spreekvaardigheidsklas met meiden die allemaal au pair waren geweest in Frankrijk. Die spraken weliswaar al best goed Frans, maar ik wilde – dat heb ik trouwens nog steeds – dat het ook grammaticaal klopte. Dan ga je ontzettend achterlopen. Het werd

steeds lastiger om me te motiveren en uiteindelijk ben ik ermee gestopt, om me volledig op de journalistiek te gaan richten. Ik ben nogal nieuwsgierig van aard en wil altijd alles van iedereen weten. Dus ja, dan is journalistiek niet zo'n gekke keuze.'

Een rebbelende Prudhomme

Heb je nooit spijt gehad dat je het Frans hebt laten vallen?

'Ja, eigenlijk wel. Als ik weer in Frankrijk ben, pik ik het weliswaar snel weer op, maar toch blijf ik die schroom houden. Dat is ontzettend irritant. Tijdens de eerste drie weken wacht ik het allemaal een beetje af. Dan denk ik: zij spreekt beter Frans dan ik, dus laat zij het maar vragen. Of: ah mooi, deze man spreekt Engels! Pas in de laatste week van de Tour ben ik zo ver dat ik op iedereen af stap en de weg vraag. Het was ook heel fijn dat ik in 2015 Tourbaas Christian Prudhomme in het Frans kon interviewen. Vond ie zelf ook. Hij spreekt wel Engels, maar Frans vinden het toch vaak prettiger om in hun eigen taal te praten. Ze denken alleen dat als je een redelijk goed accent hebt, dat je dan ook meteen alles begrijpt. Dus begon hij een eind weg te rebellen, en dacht ik: oh nee, niet doen! Straks stel ik een vraag waarop hij zojuist het antwoord al gegeven heeft.'

En dat terwijl je weet dat er een paar miljoen mensen zitten te kijken.

'Gelukkig viel het mee. Ik ben ook heel goed in "ah, oui oui oui, bien sûr" ... Maar voordat ik m'n eerste Tour zou doen, ben ik toch eerst met een collega naar het Maison Descartes gegaan voor een opfriscursus, toegespitst op de Tour. Zo van: wat vraag ik als er ineens een Franse renner voor me staat die gewonnen heeft? Of wat als die man doping heeft gebruikt? Dat soort vragen. Ik luister ook dikwijls naar Frans commentaar bij wedstrijden, om weer even dat gevoel te krijgen. En nu de Tour eraan komt, kijk ik veel TV5. Dat helpt ook.'

Is dat voldoende?

'Weet je, misschien moet ik mezelf dit jaar de opdracht geven om gewoon een goede cursus te gaan volgen en niet meer zo tuttig te doen. Kom op zeg, ik begrijp heus wel wat ze zeggen. Ik moet het gewoon doen, huppatee, met flair erin gaan. En dan maak ik maar fouten, jammer dan!'

Inzicht in de wielersport

Hoewel bij *De Avondetappe* alleen Nederlandstalige tafelgasten aanschrijven, wachtte Dione vorig jaar nog een andere uitdaging: de duo-presentatie met Herman van der Zandt. 'Dit was compleet nieuw voor mij en geloof me, een duo-presentatie is het allermoeilijkste dat er is. Je ziet het ook dikwijls mislukken op tv. Je moet elkaar heel goed aanvoelen, en dat moet de kijker ook kunnen zien. Herman en ik zijn weliswaar allebei grote wielervrienden, maar zoiets moet groeien. Je moet daar een rol in zien te vinden, zoals Barend en Van Dorp dat hadden: Barend deed de gesprekken en Van Dorp was de aangever. Zo'n rolverdeling moet op een gegeven moment ontstaan.'

Jullie aanpak van De Avondetappe is, naast die duo-presentatie, anders dan die van Mart Smeets.

'Ik moet mezelf gewoon de opdracht geven om een goede cursus te gaan volgen en niet meer zo tuttig te doen'

'We kijken inderdaad iets meer af van het romantische wielerverhaal en leggen het accent op thema's waarin wij zelf geïnteresseerd zijn. Zo hebben we twee keer twee avonden een jonge wielrenner aan tafel gehad die nog niemand kende. Die vroegen wij hoe het is om nu al, op 18-jarige leeftijd, een wielercarrière op te bouwen, terwijl anderen dan pas gaan studeren. Wij denken dat dat onze kijkers boeit, omdat zij

daardoor inzicht krijgen in hoe het in de wielersport werkt. Dat vind ik het allerbelangrijkste.'

In hoeverre hebben jullie als presentatoren invloed op de gastenkeuze?

'Toevallig vielen jullie net binnen op een moment dat ik daarover met de redactie aan het appen was. Er is voortdurend overleg over wie een leuke tafelgast kan zijn en wat we met die persoon kunnen doen. Iedereen wil het wel meemaken, om bij dat 'circus' zijn, maar wij proberen juist gasten te vinden die op een eigen, persoonlijke manier omgaan met de Tour. Dat is best een klus. En als je dan eenmaal een geschikte kandidaat hebt gevonden, moet die persoon zijn verhaal ook nog goed kunnen overbrengen. Bovendien valt de Tour midden in het vakantie seizoen en iedereen moet op een verschillende dag kunnen. Dat is een heel gepuzzel en geschuif. Maar ontzettend leuk om te doen.'

Een heerlijke mindset

Hoe ziet zo'n gemiddelde Tourdag eruit?

'Dat is nooit stilstaan. Ik sta rond halfacht op en kijk dan even verdwaasd rond. Waar waren we ook al weer? Oh ja, hier zijn we vannacht aangekomen. Dan volgt het ontbijt en komt het routeboek tevoorschijn. Waar zijn we nu, waar moeten we naartoe, hoe gaan we daarheen rijden? Hebben we nog tijd om naar de start te gaan? Nee dat halen we niet, dus rijden we maar meteen door naar de finish. Dat kan natuurlijk niet via de normale route, want daar rijden de renners. Dus moeten we vaak tientallen, soms honderden kilometers omrijden om die finish te bereiken. In de auto proberen we dan de etappe te volgen, wat moeilijk is, want het bereik in Frankrijk is vaak niet best.'

Frustrerend.

Nou! En je zult altijd zien dat nét op het moment dat er een demarrage is, het beeld uitvalt. Dan word ik helemaal gek in die auto. Maar goed, als we dan uiteindelijk de finishplaats hebben bereikt, bouwen we op en moeten we een plek zien te vinden waar we goed staan om de binnengekomen renners aan te kunnen spreken. Ondertussen is de ploeg van *De Avondetappe* dan al richting de andere locatie, dus die zien we eigenlijk nooit. We bellen de hele dag met elkaar en kijken pas aan het eind van de dag gezamenlijk naar de koers.'

Zodra de renners zijn gefinisht, sprinten Dione en haar team vanaf de verbindingswagen naar het hek om interviews te kunnen doen. 'Na de uitzending hollen we weer terug, stappen in de auto en rijden, eerst file rijdend en dan via een omweg, naar de uitzendlocatie van *De Avondetappe*. Als je mazzel hebt

is er dan net tien minuten tijd om iets te eten. Vervolgens gaan we vergaderen over de avonduitzending, ontmoeten we de tafelgasten, kleed ik me snel om en start het programma. Na afloop drinken we een biertje met de gasten en rijden we naar het volgende hotel. Daar zijn we dan meestal binnen een uurtje, want dat zoekt het productie-team heel goed uit. Om twaalf uur, halfeen gaan we slapen en de volgende dag begint hetzelfde liedje opnieuw.'

Drie weken intensief reizen vereist een uitgebreide garderobe. 'Er gaan twee grote koffers mee en gelukkig heb ik een stylist die met mij meedenkt. Want bij de finish sta je natuurlijk te zweten en 's avonds moet je er weer fris uitzien. Dus dat zijn twee setjes per dag. En dan met een stoomapparaat de kreukels uit de kleren halen, wat een geweldig ding. Dat doe je gewoon zo.'

Terwijl ze in de lucht lange, verticale bewegingen maakt, verschijnt er een twinkeling in haar ogen. 'Als ik het zo voor doe moet ik al lachen, want ik heb er weer zó'n zin in! De Tour is heel vermoeiend, maar dat voel je pas naderhand. Als je tegen mij zou zeggen: de Tour duurt zes weken, dan dóe ik het zes weken. Je houdt dat namelijk gewoon vol. Je zit in een heerlijke mindset, want je denkt aan niks anders dan aan die wielrenners. Je praat ook nergens anders over. Ik droom op een gegeven moment zelf over ze.'

Afkicken

Hoe voelt dat dan, als na Parijs ineens alles stopt?

'Afschuwelijk! En niet een beetje ... nee, ik voel me dan écht niet goed. Na de Tour val ik in een enorm gat. De eerste drie, vier dagen zit ik thuis op de bank en denk ik: is dit nou het leven? Het is echt afschuwelijk, ook omdat je vier weken lang maar zes uur per dag hebt geslapen. Tijdens de Tour hou je dat prima vol, maar eenmaal thuis ben je hartstikke moe. Gelukkig kampen mijn collega's met hetzelfde probleem, dat geeft veel steun.'

Je zou kunnen afbouwen met de wielronde van Boxmeer.

'Mijn vaste prik is de ridderronde van Maastricht. Gewoon om de renners nog een keer langs te zien rijden. Dan zijn we inmiddels een week verder en wil ik al weer door.'

Mooie gasten

De nieuwe Avondetappe staat voor de deur. Welke tafelgasten van de vorige editie zou je graag opnieuw uitnodigen?

'Ik houd heel erg van Wilfried de Jong, de manier waarop hij praat en vertelt. Fantastisch. Volgens mij zat hij erbij toen we die bizarre etappe hadden op de Mont Ventoux, met die valpartij na de botsing met een motor, waarna Chris Froome een stuk van het parcours rennend aflegde. Dat was echt erg ... Wim Daniëls, tekstschrijver en taalkunstenaar vond ik ook geweldig. Ik ben zelf veel met taal bezig, met teksten schrijven en ben allergisch voor clichés en de lijdende vorm van vertellen. Ik probeer alles zoveel mogelijk in het 'nu' te zetten, want dat is veel prettiger voor de kijker. Ik hou van humor in hele kleine woordspelingen en intonaties. Wim Daniëls kan dat als geen ander. Hij had heel lang een column in radioprogramma

'De eerste drie, vier dagen na de Tour zit ik thuis op de bank en denk ik: is dit nou het leven?'

Spijkers met Koppen. Dan reed ik in de auto en lag ik helemaal dubbel, zó goed was dat.'

En welke renners?

'Stef Clement, ook een ongelofelijk goede prater. Lekker Brabants, maar zo eerlijk. Hij let niet op wat hij wel en niet kan zeggen. Mijn moeder zei na afloop van de uitzending met hem: "Die man maakt het wielrennen nóg leuker door er zo over te praten." Sam Oomen vond ik ook een openbaring. Een hele jonge jongen uit Tilburg. Hij was met vijf vrienden, opgepropt in een Mini, naar ons toegekomen en praatte fantastisch over zijn sport. Dat vind ik mooi, zo'n jongen die nog helemaal aan het begin van zijn carrière staat.'

zo over te praten." Sam Oomen vond ik ook een openbaring. Een hele jonge jongen uit Tilburg. Hij was met vijf vrienden, opgepropt in een Mini, naar ons toegekomen en praatte fantastisch over zijn sport. Dat vind ik mooi, zo'n jongen die nog helemaal aan het begin van zijn carrière staat.'

'Ik doe wat ik het allerleukste vind'

Ze noemt zichzelf een 'echte lezer' en neemt opnieuw twee boeken mee naar de Tour. Vorig jaar bleef het echter bij twee pagina's. 'Ik heb mijn hoofd er niet vrij voor en dat wil ik ook eigenlijk niet. Laat mij maar gewoon 'erin' zitten. Ik lees de kranten en interviews, dus ik weet wat er in de wereld speelt. Dat is genoeg. Die ontspanning wil ik niet. Vier weken in een cocon zitten vind ik fijn.'

Ervaar je daarin nog iets van dat 'La douce France-gevoel'?

'Het gekke is dat het Franse gevoel bij mij toch direct met wielrennen te maken heeft. Dat was al zo toen ik nog niets met Studio Sport te maken had. Tijdens onze familievakanties luisterde ik al met de wereldontvanger naar Radio Tour de France. Ik weet nog dat de Tour vlak bij ons vakantiehuis in de Bourgogne voorbij zou komen en dat ik mijn moeder net zo lang gek maakte tot we erheen gingen. Dus ja, alles in het teken van wielrennen.'

Je bent nu 47. Heb je bereikt wat je altijd wilde bereiken?

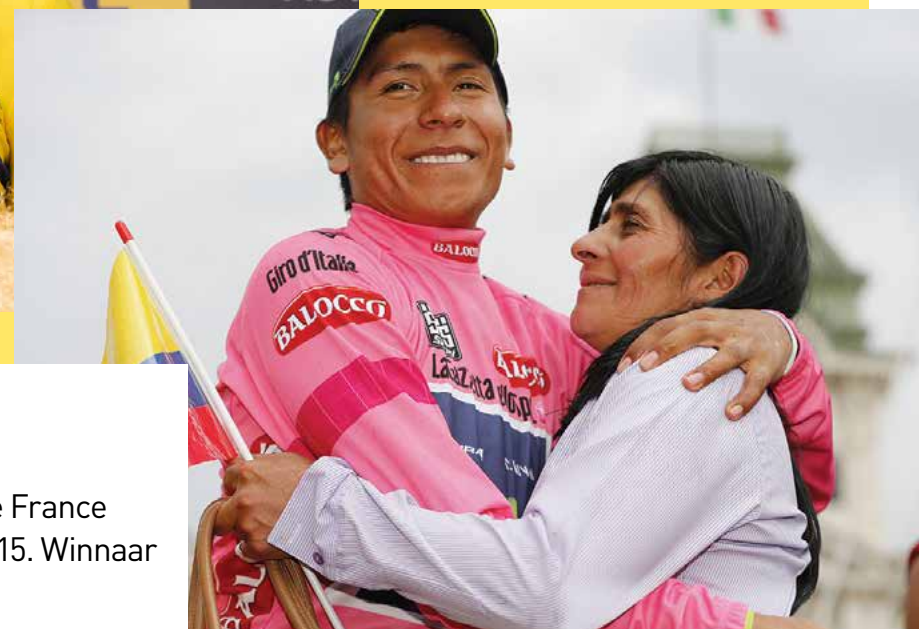
'Weet je, ik ben niet iemand die barst van ambities. Het belangrijkste is dat ik met plezier naar mijn werk ga. Ik leid een heel leuk leven en daar helpt mijn baan ook bij. Ik doe wat ik het allerleukste vind en zit al 22 jaar met een grote glimlach in de auto als ik hier naartoe rijd. Geen dag is hetzelfde. Mijn belangstelling is ook niet gericht op maar één sport. Formule 1 volg ik bijvoorbeeld al heel lang. Een tijdje terug hadden we Jan Lammers in de studio. Die man is zo gedreven en vindt het allemaal zo gaaf. Dan zit hij daar in de studio, en terwijl ik hem interview zie ik de twinkeling in zijn ogen. En dan zeg ik: "Jan, wie kan er nou beter over Formule 1 vertellen dan jij." Hij straalt dan als een kleuter. Misschien is dat wel het doel dat ik voor ogen heb: dat de kijkers van het programma zien dat zowel de gasten als ik er enorm veel plezier aan beleven.' EN ROUTE

Dione's Tourvoorspelling 2017

1. Christopher Froome

32 jaar, Groot-Brittannië
Winnaar Tour de France in 2013, 2015 en 2016.

2. Nairo Quintana

27 jaar, Colombia
Winnaar bergklassement Tour de France in 2013. Tweede in de Tour van 2015. Winnaar Tirreno-Adriatico in 2015 en 2017.

3. Robert Gesink

31 jaar, Nederland
Zesde in de Tour van 2015.